19

ÜRETEN BİZİZ YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

İŞÇİLERİN SESİ

rarnameler rkiyesi'nde işçiler

tın gözleri şaşıdır!..
çevremizde onlarca yüz-
ir şeyler biter, bir şeyler
r olaylar zinciri içinde de-
Çoğumuz bu olayların sa-
daha çok kendi yaşamı-
nı görürüz. Gördüğümü-
an tutup yorumlar yapar,
onra da unuturuz.
hayatın gözleri şaşıdır.
z, görüp de anlayamadık-
nan, farkına vardığımız
at fazladır. Bundan do-
ay, biz farkında dahi ol-
lirgin iz bırakmadan ama
rinden derine etkileyerek

lerde yapılan Bush - Gor-
görüşmelerle, eski ABD
Haig'in Türkiye'ye gelme-
Haig'in Türkiye'deki ki-
gazetelerde boy boy Tür-
Ortadoğu füzelerinin teh-
haberlerin yayınlanmaya
ada ne gibi bir bağlantı
ları bir yana koysak bile,
bizlerle, işçilerle ilgisi ne?
bitenlerle, son altı ayda,
n grevlerin yoğunlaşma-
la, işveren derneklerinde,
yapılan mini-maksi zirve-
ibi bir bağ var? Ya da son
harda gündeme gelecek
undaki toplu sözleşmelerle
an başlamasıyla, Özal'ın,
SİAD'de (Ankara Sana-
ları Derneği) **"1.5 sene**
mücadelelerden geçtik"
ası ne?
yatın gözleri şaşıdır... Ve
arak yaşamımıza denk dü-
asıyla, çevremizdeki geliş-
zlemezsek, kavramaya ça-
ne dolaba bağlanmış göz-
beygirleri gibi aynı çem-
ürürüz ve hep başkalarının
ız.
niz için, toplusözleşmede
kkabıların fiyonklarının
ücretimize eklenecek üç-
önemlidir. Ve bunlar için
ıda her türlü çabanın gös-
udur. Ama bu ekonomik
le tutulabilmesi, aldığımız
ay içerisinde sabun köpü-
itmemesi için, kendi sınıf
özlerimizi etrafımızda olup
neli ve gelişmeleri anlama-
"Dünyada, Türkiye'de ne-
Gelişmelerin bizimle ilgili
"Bunlara karşı bizim çalı-
ler yapmamız gerekiyor"
oğru yanıtlar bulmak zorun-
arasında dolaşan bir kuş,
dibinde olup bitenleri gö-
eye dağın doruğundan ba-
birçok şeyi görür, seçer ve
süzülüp alır. Çevremizdeki
gerlendirirken, haklarımızı
cadele ederken, hepimiz bi-
alıyız. Bunun için de arasın-
z sazlıktan kafamızı çıkarıp
larına yürümeliyiz. Tek tek
bütün olaylar arasındaki iliş-
p kavramalı, yorumlayıp de-
lışmalıyız.

"...ARANLIK KUŞAĞINDA" TÜRKİYE

a dünyada bir şeyler oluyor:
etler sıkça zirve yapıp dün-
hakkında kararlar alıyor;
lıyor, devletler bir bir yerle
r, uluslar ayaklanıyor, değer
şiyor, ozon tabakası anaya-
asaklardan daha hızlı delini-
larda Türkiye'de de bir şey-
elinmedik bir kulağımızın ar-
, o da delinmeye çalışılıyor...
la, ülkemizi, sıkça, ABD he-
den Abromowitz'e kadar na-
er ziyaret etmeye başladı. Gö-
ıp, demeçler verdiler, öneri-
p yol gösterdiler. Bunlardan
3 yılındaki gelişinde Evren'le
mleketimizin **"selameti"** için
e ettiğini hatırlayınca, insan
i pek de hayırlı bir iş için ol-
ına kapılıyor. Öyle ya, **"Bay-**
eyran değil..."
vrupa Müttefik Kuvvetleri es-
tanı Haig gelir gelmez, ayağı-
Özal'ı, Akbulut'u ve Milli Sa-
anı'nı ziyaret etti. ABD'li işa-
"Türkiye'ye yatırım yapın"
ulunan Haig, **"Böylece yalnız**
pa ve Sovyet pazarlarını değil,
da Ortadoğu pazarlarına da
uş olursunuz dedi. Bu arada bi-
imizi Ortadoğu'ya çevirmemiz
bulunan Haig sonra çekip git-

etler sürerken, gazete manşet-
boy Ortadoğu'daki ve Balkan-
elerin haritaları yaımlanmaya
erin Türkiye için ne denli tehli-
yolunda **"yeni"** keşifler yazı-
e başlandı. Bütün bunlar neden
ılmaya çalışılıyor derken, kimi
siyasi gözlemciler, bu gelişme-
yorumladılar:
e tam da Avrupa Topluluğu'-
arının kendisine kapalı olduğu-
ı bir dönemde Ortadoğu'da ye-

ni rollere zorlanıyor. Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Eagleburger, mayıs ayındaki 32. Gün programında Türkiye'yi açıkça bu yeni role davet etti. Her şeyin değiştiği koşullarda ve her şeyin değiştiği Ortadoğu'da güçlü bir pozisyona oturmalıydı Türkiye...

"SSCB'nin kendi iç sorunlarına gömülmesi Amerika'yı bölgede yalnız başına bıraktı. Hazır yalnız kalmışken ABD bölgede dilediği düzenlemeleri neden yapmasın? Washington, Irak'taki Baas rejimlerini İsrail ile Türkiye'nin presi ile değiştirmeyi hesaplıyor. "Amerika Türkiye'yi Ortadoğu'da yeni rolüne zorlarken askeri yardım kozunu da kullanıyor. 'Bu rolü kabul ederseniz yardım gelir' mesajı veriliyor.

"Ortadoğu'da yeni rol üstlenebilmek için ülkenin siyasi yapısında iktidarın güçlenmesine yönelik değişikliklerin de yapılması gerekiyor... Ortadoğu'da bir rol oynanacaksa, Türkiye'nin önce kendi içinde çatlak sesleri susturması gerekiyor.

"Türkiye'nin Ortadoğu'ya doğru itildiği ve böyle bir maceranın hiç iyi sonuçlar vermeyeceği kesin. Kesin olan bir başka nokta da Ortadoğu'ya yönelişe paralel olarak ülke içinde baskıların artacağı." (L. Doğan Tılıç, Demokrat Sayı 1, Ortadoğu'da Köşe Kapmaca.)

Evet, Türkiye ABD'nin amblemi olan kartalın Ortadoğu'daki pençesi olma rolünüüstlenecekse, daha güçlü ve istikrarlı bir makyaja sahip olması gerekiyordu, "çatlak sesleri" susturması gerekiyordu. Bu nasıl olacaktı? Devletimizin herkese 10-15 bin dolar gelir sağlayıp muhalif odakların sesini kesecek kadar gücü olmadığına göre, çözüm daha çok baskı ve yasakla sağlanabilecekti. Bu gelişmeler sürerken ülkemizde bir "terör edebiyatı"dır başladı. Gazetelerin birinci sayfalarında, Güneydoğu'da çatışmaların arttığı, eşkıyaların Cudi Dağı'nı ele geçirdiğini, şehir merkezlerine teröristlerin indiği gibi haberler yer alırken, Muammer Aksoy ve Çetin Emeç'lerin öldürülmesi gündeme geldi. **"Yine 80 öncesine mi dönüyoruz?", "Anarşi mi hortluyor?"** soruları insanların kafasına yerleştirilmeye çalışıldı.

Bu kampanya devam ederken Çankaya'da zirveler gündeme geldi. 413-424-425 derken ardarda kararnameler ilan edildi. Güneydoğu'daki olayların yayımlanmasını suç saymakla başlayan yasaklar zinciri kadın hakları için sürdürülen etkinliklere kadar uzandı ve Türkiye bir **"kararnameler cuntası"** ile yönetilmeye başlandı. Muhalefet partileri bu gelişmeler karşısında "....ciğiz, ...cağız" diye biten demeçler dahi vermediler. tıpış tıpış cumhurbaşkanlığını tanımadıkları Özal'ın yanına çıkıp yapılanları onayladılar. Güneydoğu'daki "bölücü" harekete karşı "Kuvayı Milliye" ruhunu çağırarak Özal'a açık çek verdiler. Özal'la birlik oldular.

Hükümet yetkilileri bu kararnamelerin sadece güneydoğudaki olaylarakarşı çıkarıldığı yolunda yoğun bir propaganda sürdürürken, Sansür, Sürgün, Serbest Ateş Açma yetkisi de işletilmeye başlandı. Muhalif dergileri basan yayınevlerini kapatma ve 2000'e Doğru, Halk Gerçeği gibi dergilerin yayınını süresiz olarak yasaklama gibi uygulamalarla yüzünü gösteren kararname yılanı, dönüpdolaşıp muhalefet partilerini de soktu ve TRT muhalefet partilerinin Hodri Meydan için yaptığı programı yayımlamadı. Ne diyelim, **"Kendi Düşen Ağlamaz"**.

"ALACAKARANLIK KUŞAĞINDA" İŞÇİLER

Bütün bunlar işin bir yönüydü sadece. Madalyonun bir de öbür yüzü vardı ki bizi de esas olarak ilgilendiren gelişmeler bunlar...

Haziran başında Sabancı, yırtık çoraptan çıkan başparmak gibi ANAP'ı destekleyen bir konuşma yaptı. Bu konuşma üzerine işadamlarının politikaya, hükümet işlerine karışıp karışmaması üzerine bir tartışmadır başladı. Herkes bir şeyler söyledi. En son olarak Devlet Bakanı Güneş Taner, işadamlarının politikaya aktif olarak girmeye davet etti. Hükümet işadamlarıyla pek sıcak olan **"muhabbetini"** artık dolaylı olarak sürdürmeye bile dayanamıyor ve onları temsilcileriyle değil, bizzat kendileriyle politika arenasında görmek istediğini ilan ediyordu. Bu tartışmalar sürerken hiç kimsenin aklına, "Ya işçiler? Onlar kendilerini nasıl temsil edecekler, politikaya hangi araçlarla müdahale edebilecekler?" sorusu gelmiyordu.

Bu soru hükümet yetkililerine sorulmadı ama aynı günlerde Başbakan Yıldırım Akbulut, 40 bin kamu işçisinin toplusözleşmesi için kendisiyle görüşmek isteyen Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın görüşme talebini reddederek bu soruyu yanıtladı. Anlaşılan, hükümet, işçilerin politikaya müdahalesi bir yana kendi hakları için görüşme talep etmelerini bile doğru bulmuyordu.

Şevket Ağa ne yaptı etti, Başbakan'la değilse bile Bakan Cemil Çiçek'le görüştü. Ve bu görüşmeler sonunda Şevket Ağa 40 bin kamu işçisini 10 bin lira gibi komik bir farkla hükümete sattı. Böylece Türk-İş yönetimi de işçilere karşı biraraya gelen hükümet ve işverenlerin yanındaki değişmez yerini aldı.

Hükümetin işadamlarına yönelik bu çağrıları, işadamlarının açık açık hükümet politikalarına karışmaları, Türk-İş'in gözünü kırpmadan 40 bin işçiyi satması neye dayanıyordu? Bu cesareti nereden alıyorlardı? Bu soruların yanıtı İstanbul'daki sendika şubelerinin kurduğu İstanbul Şubeler Platformu'ndan geldi:

"Bu anlaşma Türk-İş yönetiminin, hükümet ve sermaye ile Ankara'da ve Ilgaz Dağı'nın doruklarında yapılan zirvelerin ürünüdür." (15 Haziran Cumhuriyet)

Evet, zirvelerin işçilere karşı olan yüzü ilk defa burada açıkça ifade ediliyordu. Fakat zirvelerin ürünleri çoktan işçilerin önüne konmuştu. Son 6 ayda sadece Bursa'da işten çıkarılanların sayısı 2335 kişiydi. Sadece İzmit yöresindeki grevci işçilerin sayısı beş bini aşıyordu. Her yerde toplusözleşme görüşmeleri işverenlerce zora koşuluyor, fabrikalar kapatılıyor, özelleştirme tehditleri savruluyor, kimi şirketler satışa çıkarılıyordu.

"SONBAHAR SAVAŞLARI" İLAN EDİLİYOR...

"Zirvelerin gücü adına" harekete geçen Özal ve hükümet yetkilileri, işadam-

Devamı Ek 4. Syf.'da

"Orası" da olağanüstü; "Burası" da

• *Bu saldırıyı tanımlayacak ifade, soyut bir "basın özgürlüğüne saldırı" değildir. Halkın bilgilenme, haber alma ve aldığı haber, edindiği bilgiler doğrultusunda harekete geçme özgürlüğüne saldırıdır.*

• *Olağanüstü Bölge Halkı'nın geliştirdiği mücadeleyi bastırmak için bugün "ORASI"nda uygulanan baskılar, yarın "BURASI"nda daha da geliştirilerek uygulanacak olanlar için laboratuvar niteliği de taşıyor.*

Kararname cuntası işliyor. Beklendiği gibi, hiçbir sınır tanımadan, tamamen keyfi bir şekilde. Şimdiye kadar sürdürdüğü çalışma tarzı, kararnameler ülkesinde bundan sonra yaşanabileceklerin ipuçlarını veriyor.

Olağanüstü Hal Bölgesi'nden gelen sürgün fısıltılarından, katliam iddialarından sonra 2000'e Doğru ve Halk Gerçeği dergilerinin yayınları durduruldu. Bu yayınları basan Ilıcak Matbaası 10 gün süreyle kapatıldı. Darbe hükmündeki kararnameye dayanılarak gerçekleştirilen bu yayın ve matbaa kapatma kararı, devletin ve egemen sınıfların kendi koydukları yasaları çiğnemekten çekinmediklerinin de göstergesi oluyordu. "Güvenlik güçlerinin görevlerinin yerine getirmelerini engelleyecek" ve "halkı heyecanlandıracak" şekilde haber ve yorum yapmak gibi ne anlama geldiği belirsiz gerekçelere dayanılarak gerçekleşen bu icraatın içine göz attığımızda, kan, işkence, sürgün, katliam gibi olaylarla geniş halk yığınlarının arasına dikilmeye çalışılan bir perde görüyoruz. Bu saldırıyı tanımlayacak ifade, soyut bir **"basın özgürlüğüne saldırı"** değildir. Halkın bilgilenme, haber alma ve aldığı haber, edindiği bilgiler doğrultusunda harekete geçme özgürlüğüne saldırı şeklinde tanımlanmalıdır. Zaten SS kararnamesinin amaçlarından birisi de budur. 2000'e Doğru ve Halk Gerçeği'nin kapatılmasından sonra gelişen karşı çıkışların olması gerekenin çok altında gerçekleşmiş olması, bütün devrimci, demokrat güçler açısından düşündürücüdür. Ve bu gerçek, bizlere kararname cuntasına karşı daha kapsamlı ve sistemli politikalar üretebilme, toplumsal muhalefetin birleşik mücadelesini yaratma konusunda daha ciddi çalışma görevlerini de göstermektedir.

KARARNAMELERLE BÜTÜN ÜLKE OLAĞANÜSTÜ BÖLGE HALİNE GETİRİLİYOR

Ardarda çıkartılan kararnamelerle bütün ülke yeni bir döneme girdi. Bugün Olağanüstü Bölge'de gerçekleşenler yarın diğer bölgelerde yaşanacak olanları açığa çıkartıyor. Olağanüstü Bölge halkının geliştirdiği mücadeleyi bastırmak için bugün **"Orası"**nda uygulanan baskılar, yarın **"Burası"**nda daha da geliştirilerek uygulanacak olanlar için laboratuvar niteliği de taşıyor.

Bugün PKK'nın, "Çevrim'li katliamını biz gerçekleştirmedik" şeklindeki açıklamasını haber olarak vermek, "devletin milleti ile bölünmez bütünlüğünü" zedeleyen bir hareket olarak görülebiliyorsa, yarın "Biz insanca yaşamak için grevdeyiz" diyen işçiler rahatlıkla "bölücü ve terörist faaliyette bulunmakla" damgalanacaktır. "Gerçekleştirilen %25 ücret artışı sadaka niteliğindedir, kabul etmiyoruz" diyerek eyleme geçen memurlar, "Son Türk devletinin temellerine dinamit koyan kökü dışarda bölücü mihraklar" diye adlandırılacaktır.

En doğal ve meşru taleplerin karşısına bile kendi güvenlik güçleriyle çıkan devlet, yaklaşan toplu sözleşmelere "Biz MESS'te zor bir mücadeleden geçtik" sözleriyle tavır belirten bir Cumhurbaşkanı, patronlardan oluşacak bir gölge kabinenin her istediğini yapmaya hazır olduğunu açıklayan Bakanlar Kurulu ve değişen dünya dengeleri içinde ABD emperyalizmi tarafından Ortadoğu ve Kafkaslar'da konumlandırılan Türkiye, çıkartılan grev tüzükleri Valilik - MİT - Polis üçlüsünce oluşturulan "İşçi Hareketleri İzleme Komiteleri" son günlerin Türkiye'sinde karşılaşılan manzaralardan belli başlı birkaçıdır. Bütün bu gelişmeler dış politikada emperyalizme tam bir teslimiyet içinde, onun jandarmalığını üstlenen bir Türkiye, iç politikada azgın bir sömürüyü ve emperyalizme entegrasyonu uygulayabilmek için pekiştirilen sivil diktatörlük yönündedir. Bunların gerçekleşebilmesi ise her türlü muhalefetin bastırılmasını, kararnameler ülkesini gerektirmektedir. (Öyle ki hiçbir ciddi muhalefette bulunmayan SHP ve DYP gibi düzen partileri bile bu uygulamalardan payını alabilmekte. Hodri Meydan programı engellenebilmektedir.) Kısacası gerçekleştirilmek istenen, bütün bir ülkenin olağanüstü bir bölge haline getirilmesidir.

Devamı Ek 4. Syf.'da

Başka çıkar yol yok

Ya mücadele yada mücadele

Bir süredir ortalık kamu çalışanlarının eylemlilikleriyle kaynıyor. Temmuz zammı öncesi ilk kez sokağa taşan kamu çalışanları, zammın % 25 olarak açıklanmasından sonra yoğun protesto eylemleri içine girdiler. Çünkü enflasyonun (resmi ağızlardan bile Haziran ayı itibariyle % 63'lerle ifade edildiği) % 70 civarında dolaştığı bir ortamda verilen % 25 lik zam, yine bir 'sefalet ücreti'ydi. Kamu çalışanları yine "ağlıyordu".

Egemen sınıflar ve siyasal temsilcileri de bunun farkındaydı. Özal, zam öncesi memurlara verilecek zammın % 20'lerde olması için işaretler vermişti. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği başkanı Yalım Erez; "Önce hastalığı (enflasyonu) tedavi etmek gerekir. Aksi durumda verilen artış enflasyon yaratır." derken, Başbakan Akbulut yapılan zam sonrasında, "Artık bundan aşağısını da veremezdik. Bütçe açığı büyüyor. Daha fazlasını verirsek enflasyonu azdırırız." diyor ve aynı noktada çakışıyorlardı. Yani onlara göre işçi ve memura verilen zamlar enflasyonu azdırıyordu.

Gelgelelim işin asıl böyle mi?

1990 yılı Ocak-Nisan dönemi bütçe gelir-giderleri, toplam gelirler (dolaylı-dolaysız ve diğer) 14.114 milyar/TL. iken, toplam giderler (personel, cari harcamalar, faiz ve transfer) 16.885 milyar/TL. ve bütçe açığı 2.771 milyar/TL olarak gerçekleşiyor. Faiz ödemeleri ve transferler bütçenin yaklaşık % 40'ını götürüyor. Personel giderlerinin bütçedeki payı yıldan yıla tırmanıyor. 1990 yılı ilk dört ayında % 206'lık artışla 7 trilyon 709 milyar/TL'ye varan personel giderlerine, bütçe giderlerinin yarıdan fazlası ayrılmaktadır. İşçiye ve memura "enflasyonu azdırır' diye verilmeyen bu miktar peki nereye gitmektedir? Bunu memurlar pekala biliyor, bunu herkes biliyor. Ama biz yine de yazalım. Krediler, teşvikler, cari harcamalar yoluyla elbette bal tutanlara köşe dönücülere, hanedan ve çevrelerine, iş bitiricilere...

Maliye Bakanı Adnan Kahveci tarafından açıklanan % 25'lik zamla, 8/3 dereceli bir doktorun eline 1.239.867 TL geçerken, sosyal yardım dışında başbakan'ın eline 6 milyon 722 bin TL, 4/1 dereceli bir hemşirenin eline 794.661 TL geçerken bakanların eline 6 milyon 562 bin TL geçecek. 8/1 dereceli bir mühendisin eline 871.025 TL., 9/1 dereceli bir öğretmenin eline 695.095 TL., 11/1 dereceli bir postacının eline 406.908 TL, 15/1 dereceli (ilk) memurun eline 343.217 TL geçerken, Maliye Bakanı Adnan Kahveci'nin eline sosyal yardım dışında 6,5 milyon TL. geçecektir.

Bunun yanında yararlanılan diğer devlet olanakları, cari harcamalar yanında Başbakan'a, bakanlara, milletvekillerine ve devlet bürokratlarına ödenen maaşlar ancak devede kulak kalır. Örneğin 8.5 milyar ödenekli Cumhurbaşkanlığı Köşkü giderleri için 3.5 milyar ek ödenek ayrılmıştır. Özal'ın bitmez tükenmez tatillerine, yazlık kışlık köşklerine, helikopterinden konuşan otomobiline kadar, Devlet Bakanı Güneş Taner'in uskuru parçalanan teknesinin, gümrük işlemi bile uygulanmadan özel uçakla İsveç'ten getirtilen yedek parçasına kadar, devlet bütçesinin yarıdan fazla

Devamı Ek 4. Syf.'da

Yeni sömürü araçları: Hisse senedi ve borsa

Kapitalist sistemde sermaye sınıfının varlığı, işçi sınıfı üzerindeki sömürü mekanizmasına bağlıdır. Sömürünün kusursuz bir biçimde sürmesiyle ancak sermaye sınıfı kendini geliştirebilir ve sistemin tehlikeye düşmesini önleyebilir. Çok kapsamlı kapitalist sömürü mekanizmasının temel dayanağı,işçi sınıfının artı değerine el koyma şeklinde tanımlanabilecek iktisadi sömürüdür. Kapitalizmin içsel çelişkilerine ve işçi sınıfının yükselen mücadelesine bağlı olarak sömürünün eski yöntemlerle sürdürülmesi olanak dışı kalabilir, O zaman kapitalistler geliştirdikleri yeni ve daha incelikli yöntemlerle emek sömürüsünün boyutlarını artırırlar. Yoğunlaşan sömürü emeğin yabancılaşmasını hızlandırır. Ne var ki sömürü mekanizmasının gelişmesini engelleyecek yegane güç yine işçi sınıfının örgütlü mücadelesidir. İşçi sınıfı, mücadelesini günün değişen koşullarına göre yeniden gözden geçirerek ve gerekli önlemleri alarak burjuvazinin planlarını boşa çıkarabilir. Gelişen ve yetkinleşen bir sömürü mekanizması düzenin temellerini sağlamlaştırır. Oysa bu düzenin işçilere baskı ve yoksulluktan başka verebileceği hiçbir şey yoktur. İşçi sınıfı, yoğunlaşan yeni sömürü yöntemlerinin bilincine vararak, mücadelesinin içeriğini yetkinleştirmelidir.

BORSANIN GERÇEK YÜZÜ

12 Eylül'den işçilere düşen pay, örgütlerinin dağıtılması, haklarının ellerinden alınması yanında ücretlerde görülen %60 azalmaydı. Bu olgunun işçilerin yaşama düzeyini geriletmesiyle, işçi sınıfının bugünkü mücadelesinin temel taleplerinden en önemlisi ücret artışı isteği olmuştur. 1989 Bahar Eylemleri'nin ana motifi de ücretlerdeki gerilemeye gösterilen tepkiydi. Ekonomik düzeyde dile getirilen ücret artışı talebinin bütün işçi sınıfınca benimsenerek özellikle toplusözleşme dönemlerinde grev silahının kullanılmasına aracılık ettiği artık burjuvazinin yadsımadığı bir gerçektir. Sınıflar mücadelesinin bu düzeyinde, işverenlerin ücretleri istedikleri düzeyde tutma güçleri gittikçe zayıflamaktadır. Çünkü yasal düzenlemeler 12 Eylül'ü aratmayacak kadar burjuvazi lehinde olsa da işçilerin daha da yoksullaşmaya tahammülleri kalmamıştır. Ayrıca işçiler arasındaki örgütlenme çabalarında görülen siyasal boyut da her geçen gün gelişmektedir.

Bu durumda burjuvazinin önündeki seçenekler farklılaşmaktadır. Baskı mekanizmasının işçilerin ancak ölmeyecek kadar kazanmaları sınırında duracağı açıktır. Öte yandan 12 Eylül uygulamaları da işçi sınıfının yürüttüğü mücadeleyle geri adım atmak zorunda kalmaktadır. Burjuvazi bu sürecin farkında olduğundan ve sistemin kendi çizdiği çerçevenin dışına çıkmasına izin vermemek için çaba harcayacağından, yeni yöntemlerle sömürünün sürmesini deneyecektir. Kuşkusuz çok daha ince yöntemlerle sürdürülecek sömürü, sistemin temellerinin sağlamlaştırılmasında burjuvaziye yardımcı olacaktır.

Borsa ve hisse senedi olgusunu, bu yeni sömürü yöntemleri içinde düşünmek gerekiyor. Borsanın gelişmesi burjuvazinin sözcüleri tarafından **"sermayenin tabana yayılması", "halkın şirket yönetimlerine katılması", "halk kapitalizmi"** vb. olarak tanımlanıyor. Böylelikle kapitalizmin, eşitsizliğin kaynağı olduğu gerçeğinin üstü örtülerek, halkın olası tepkilerinin önüne geçilmeye çalışılıyor. Kapitalizmin bir bütün olarak algılanması engellenerek, madalyonun bir yüzündeki zenginleşme olanaklarının ancak ve ancak madalyonun öbür yüzündeki yoksulluk ve işsizliğin bir sonucu olduğu unutturuluyor, Örneğin **"piyasa demokrasisi"**'nin görece en gelişmiş olduğu ABD'de, borsanın nasıl halkın katılımını artırdığına dair övgüler düzülürken, evsizlerin ve mutlak yoksulluk sınırının altındaki nüfusun nasıl hızla arttığından söz edilmiyor. Sistemin aksamadan işlemesi için emekçi halkın diğer emekçilerle bağı koparılarak sadece kendi cebiyle ilgilenmesi isteniyor. Buna bağlı olarak her "vatandaş"ın hisse senedi edinerek "kapitalizm oyunu"nun bir parçası olmasına çalışılıyor.

Türkiye'de de özellikle son aylarda yapay bir biçimde şişirilen hisse senetleri büyük bir insan kitlesinin borsaya akmasına yetti. Banka faizlerinin enflasyon oranının altında tutulması ve TL'nin yabancı paralar karşısındaki değerinin **"piyasanın isteri"** doğrultusunda düşürülmemesi elde avuçtaki parayı banka ya da döviz yerine hisse senetlerine yöneltti. Böylece toplumsal bir meşruiyet kazanan İstanbul Borsası büyük kapitalistlerin yeni manevraları için bir zemin hazırlamış oldu. Tekelci kapitalistler açısından borsanın anlamı "sermayenin tabana yayılması" yutturmacasının tersine ucuz maliyetli kaynak yaratmasıdır. Türkiye gibi, yatırımların ve üretimin döngüsünün büyük ölçüde kredi kullanımına bağlı olduğu ülkelerde, bankalara borçlanmanın gittikçe daha fazla maliyet doğurması kapitalistleri kaynak bulmada başka yollara sevketmiştir. **Hisse senedi çıkararak halkın birikimine el koymak, hem de bunu çok düşük bir maliyetle gerçekleştirmek Türk kapitalistleri için bulunmaz bir fırsattı. Bugün borsada görülen "gelişme"nin gerçek yüzü budur.** Ve İstanbul Borsası yapay bir şekilde şişirilmektedir. Hisse senetlerinin fiyatları bilinçli olarak yüksek tutulmakta, böylece atıl paraların kapitalistlere sermaye olarak akması sağlanmaktadır. "Liberal" olduğu savunulan bir ekonomide banka faizleri, döviz kuru ve hisse senedi fiyatları üzerindeki bu bilinçli müdahale tekellerin belirleyici gücünü gösteriyor. Bu müdahaleler sonucunda "halka açılma adıyla hisselerini borsada satışa çıkaran şirketler son iki ay içinde toplam 2 trilyonluk bir kaynağa el koydular. Piyasaya sürülen hisse miktarı ise şirket sermayelerinin %15'ini geçmiyor. Kısacası alınan hisse senetleriyle şirket yönetimlerinde söz sahibi olmak mümkün değil. **Bir başka deyişle, "sermaye tabana yayılmıyor; aksine "küçük tasarruflar" birikerek tekellerde sermayeleşiyor.** Petkim örneği, oldukça çarpıcı: Dev bir devlet şirketi olan Petkim'in satışa sunulan hisse adeti toplam sermayenin ancak %7.5'unu oluşturuyor. Bu yolla 75.355 kişiden 375 milyar TL. toplanıyor. Her alıcı ortalama 4 milyon 976.5 TL ile bu oyuna giriyor. Bu sayılar hisse senedi sahibi olmanın bile belli bir zenginliğe bağlı olduğunu gösteriyor. Ne var ki bu 75.355 kişinin Petkim'de hiçbir söz hakkı yok, çünkü aldıkları hisse senetleri sermayenin çok küçük bir oranını oluşturuyor. Yani Petkim halka açılmış olmuyor; tersine, borsa aracılığıyla atıl durumda olan paralar sermayeleşerek tekelin kontrolü altına giriyor.

Toplu sözleşmelerde ücret yerine hisse senedi

Hisse senedi kapitalistler elinde bir başka işlev daha göreceğe benziyor. Ücret artışı talebini artık hiçbir gerekçeyle reddetmeye gücü yetmeyen işverenler, önümüzdeki toplusözleşmelerde işçilere ücret artışı yerine hisse senedi vermeyi teklif edebilir. Bundan önce işverenlerin bugüne kadar ücret talebine hangi gerekçelerle karşı çıktığına bir bakalım. İşverenler işçilik maliyetinin büyüklüğünden yakınarak işçilerin fazla ücret istemleri halinde fabrikalarının çalışmaz hale geleceğini iddia ederler. Buna bir çare olarak da devletin topladığı vergi ve fon kesintilerinin azaltılması gerektiğini savunurlar. Başka birdeyişle işçilerle kendileri arasına devleti sokarak işçilerin hareket alanlarını daraltmaya çalışırlar. **İşçiler açısından kendi patronları ile devlet arasında bir tercih durumu yoktur. Patronların devletle olan sorunları işçilerin ücretlerinin belirlenmesinde bir gerekçe olarak sunulamaz.** İşverenler de bunun farkına varmış olacaklar ki yeni uygulamaları gündeme sokmayı planlıyorlar. Tam bu noktada sözleşmelerde ücret artışı yerine hisse senedi dağıtımı olgusuyla karşılaşabilir. Kuşkusuz bu uygulamanın başarıya ulaşabilmesi işçilerin, borsa kurumunun kendi kazançlarını artıracağına ikna olmalarına bağlıdır. Borsanın bunca gkölere çıkarılmasının bir nedeni de budur. Başarılı ve kazanç getiren bir borsa imajı işçilerin, ücret artışı yerine kendilerine verilen hisse senetlerini reddetmemelerini sağlamak için zorunludur.

Oysa gündeme gelebilecek böyle bir uygulama sömürü mekanizmasının aksamaması için alınacak bir önlemdir yalnızca. Bir örnekle açıklamaya çalışalım: Metal işkolunda MESS ile işçi sendikaları arasında yeni bir toplusözleşme dönemine giriliyor. İşveren sendikası görüşmeler henüz başlamamışken gazetelere demeçler vererek istenen ücret artışlarının fabrikaları çalışamaz hale getireceği konusunda kamuoyu yaratmaya çalışıyor. Fakat tek tek işçiler açısından hayatta kalabilmek için ücret artışı zorunlu. Bu durumda işveren sendikası MESS ücret artışı yerine, her işçiye belli bir miktar, örneğin 2 milyon TL değerinde hisse senedi vermeyi teklif edebilir. Eline 2 milyonluk hisse senedini alan işçi, borsanın sürekli büyüyen ve kazanç kaynağı olduğuna güvenerek toplusözleşmeden hoşnut kalabilir. Ancak başta da söylediğimiz gibi Türkiye'deki borsa kurumu yapay olarak şişirilmektedir, spekülasyona açıktır ve belki de ciddi bir krizin tohumları atılmaktadır. **Riski yüksek olan hisse senedi reel ücret artışı yerini tutamaz; işçilerin gelir kaybını engellemenin yolu hisse senedi dağıtımı olamaz. Hele Türkiye'de borsanın geleceğinin belirsiz olması ücret artışı yerine hisse senedini yeğleyen işçiler açısından yeni bir banker faciası anlamına gelebilir. Tasarrufu değil karınlarını doyurmayı düşünen işçilerin gelir kaybı, ücretlerindeki reel düzelmeyle azaltılabilir. Bu yüzden ücret artışında ısrar edilmelidir.**

İkinci olarak, borsa bir kumardır. Kazananlar ve kaybedenler bir aradadır. "Borsa kurdu" olarak tanımlanabilecek kuruluşlar işçilerin ellindeki hisse senetlerini çeşitli yöntemlerle kapabilirler. Bu durumda işçilere şanslarına küsmekten başka yapacakbir şey kalmaz. Kısacası hisse senedi işçilerin cebine giren geliri azaltabileceğinden onların zararınadır.

Varsayalım ki Türkiye'de borsanın güvenirliği artıyor ve spekülasyona izin verilmiyor. Yine de ücret artışı yerine hisse senedi işçilerce reddedilmelidir. Çünkü hiss esenedi olgusu bir ideolojik yanılsamayı beraberinde getirmektedir. İşçilere hisse senedi dağıtacak işveren onlara, **"Artık siz de bu fabrikanın ortağısınız. Dolayısıyla kârlılığın artması ise verimli çalışmaya bağlıdır. Bu yüzden işten çıkarmalara ses çıkarmayacaksınız. Çalışma koşullarının sıkılaştırılmasına ses çıkarmayacaksınız. Kârı artıracak her önlemi kabul etmek zorundasınız. Çünkü böylece büyüyen kârdan sizin hissenize düşecek pay da artacaktır."** diyecektir. Bunun asıl anlamı şudur: Tek tek işçiler açısından hisse senedi düzenli bir gelir kaynağı (kârdan aldıkları pay) gibi görünse de üretimin yeniden düzenlenmesiyle işçilerden elde edilen artı-değer büyük miktarlarda artacaktır. Ve bu kez işçilerin sınıf bilincinde yaratılacak tahribat da (işçiler kendilerini patron yerine koyarak düşünecek) yeni sömürü mekanizmasına (daha sıkı çalışma koşulları, işten çıkarılma, sendikasızlaştırma vb.) karşı geliştirilecek tavrı etkisizleştirecektir. Ayrıca tekelin, ürünlerin fiyatlarını yüksek düzeyde belirlemesi kârı artıracağından işçinin hissesine daha fazla pay kalacak ama böylece çarşıda-pazarda işçinin cebinden çokdaha fazla para çıkacaktır. Ama işçi şikâyet edemeyecektir.

Önceki örneğe dönecek olursak MESS'in her işçiye vereceği 2 milyonluk hisse senedi tek tek işçilerce yeterli görülebilir. Oysa her hisse senedi katmer katmer büyüyen sömürü oranı anlamına gelecektir. İşçilerin içine düşeceği çelişki onları zor durumda bırakacaktır. **Patronun getireceği yeni çalışma koşullarına vb. karşı çıksa kapitalistlerin deyimiyle fabrika "verimsizleşecek", kâr azalacak, böylece elindeki hisse senedinin değeri ve cebine giren gelir düşecektir. Karşı çıkmayıp boyun eğse, üzerinde uygulanan baskı boyutlanacak, arkadaşları işten atılacak, sendikadan çıkması istenecek, tekelci fiyatlar alabildiğine yükselecek ve bunları sessizce benimsemek zorunda kalacaktır. Böylece sınıf bilinci yıpratılan işçilerin üretim sürecinde kârlılığı ya da sömürü oranını artırıcı düzenlemelere ortak karşı çıkış yetenekleri azalacak ve kuşkusuz bu durum burjuvaziyi epeyce rahatlatacaktır.**

Üstüne üstlük verilecek hisse senetlerinin işçileri yönetime katacağı da kuyruklu bir yalandır. İşçilere verilecek hisse senetlerinin toplam değeri "yönetime katılma"ya yetmeyecek kadar küçük olacaktır. Böylece işveren istenen reel ücret artışını kolaylıkla hisse senediyle ikâme edeceği gibi, sömürünün katmerleşmesinde bir ideolojik araç da elde etmiş olacaktır. Kapitalistler kaşıkla verdiğini kepçeyle toplayacaktır.

TAVIR NE OLMALI?

Tüm söylediklerimizi toparlarsak varılacak sonuç şudur: İşçiler önümüzdeki toplusözleşme döneminde işverenlerin getirmesi mümkün olan ücret artışı yerine hisse senedi teklifini reddetmelidir. Bu konuda sendikalarını kesin bir tavra zorlamalı ve mücadelelerini tehlikeye düşürecek bir oyuna gelmemelidir. İşçilerin yönetime katılması ya da üretimi denetlemesi elbette sınıf mücadelesinin en önemli taleplerinden biridir. Fakat yönetime katılma ya da üretimi denetleme kapitalistlerin çizdiği çerçevede, yani hisse senedi sahibi sıfatıyla şirketin ortakları arasına girerek olmaz. Bu yöntemle ancak tekelin gücü pekiştirilmiş olur. Tekelci yapıyı kırmaya ve az sayıdaki patronun gücünü etkisizleştirmeye yönelik çabalar yönetime katılmada ve böylelikle sömürünün önünü almada öncelik taşıyan adımlardır. **Bu ise tek bir yöntemle, sınıf bilinçli işçilerin, kapitalistlerin hiçbir oyununa gelmeden, her işyerinde oluşturacakları işyeri komite ve konseyleri aracılığıyla gerçekleşir. Gerçek bir yönetime katılma ve üretimi denetleme, burjuvazi ile işçi sınıfı arasında uzlaşmaz bir karşıtlık olduğu bilinciyle tüm olgulara işçi sınıfı açısından yaklaşan sınıf örgütlenmeleriyle mümkündür. İşyeri komite ve konseyleri işçilerin söz, yetki ve karar hakkının hayata geçmesinin yegane araçlarıdır. Bunun dışında burjuvazinin getireceği her dayatma ve bu arada ücret artışı yerine hisse senedi teklifi de sınıfın çıkarlarına aykırıdır; reddedilmelidir.**

YORUMLARLA HAZİRA

Otomobiller yolda

Japon firması Toyota, "Türkiye'deki gelir dağılımını daha adil hale getirmek zorundayız" demiş. (2 Haziran Cumhuriyet)

İnsan tam da 'Bak elin Japonu ta oralardan bizim gelir dağılımımızı düşünüyor' diye derin bir hissiyata kapılacakken. konuşmanın devamını okuyoruz. "Türkiye'de otomob... tabilmemiz için gelir dağılımını ... zeltmemez gerekiyor."

Hah işte şimdi oldu... Hazret... derdi bize otomobil satmakmış ... ger. Ne diyelim, bizim de bir o... bilimiz eksikti zaten.

Ödül var, ödül(!) var

Devlet Bakanı Güneş Taner Deri ve Deri mamülleri İhracatcılar Birliği'nin işyerenlerine törenle ödüllerini dağıttı. (6 Haziran Cumhuriyet)

Aynı gün, Zeytinburnu Kazlıçeşme'deki deri atölyeleri dozerle yerlebir edildi.

Deri işçilerinin ödülü de bu demek...

Elalemin ağz...

ABD'nin eski Dışişleri Bak... ig'in ülkemizi ziyaretinin sebe... den birinin silah satışıyla ilgili... ğunu yazıyor gazeteler.

Aynı günlerde Bakanlar Ku... toplanarak Genel Kurmaky B... Orgeneral Necip Torumtay'ın ... ihalelerde askeri kesimi spekü... rüşme ortamının dışında tutm... ni kabul ettiklerini" açıkladı. ... ziran Cumhuriyet)

Allah Allah! Bu da nereden ... şimdi? Haig, bir takım görüş... yapıp silah satmaya geldi diy... askeri kesimler silah alımında ... filan yiyor" yollu spekülasyo... ran ordu düşmanları mı var ...

KİT oğlu KİT'ler

Özal 22 Haziran'da "PETKİM'den sonra THY ve TÜPRAŞ'ın satışa çıkarılacağını" ilan etti ve devamla "Türkiye'de para yok diyenler görürler" dedi.

Özal, 26 Haziran'da özelleştirilen şirketlerle ilgili "Bu yükü niçin üstümüzde taşıyalım. Taş attık da kolumuz mu yoruldu." dedi.

Özal'ın bu yükü nasıl üstünden attığı ve yok denen paranın nerelere gittiği ise 2 Temmuz tarihli Cumhuriyet gazetesinde yazıldı. Bu habere göre kamu şirketlerini satın alan sekiz özel şirkete Kamu Ortaklığı Fonu'ndan (KOF) 26.7 milyar lira verilmiş. Böylece Özal'ında KİT'lerin yükünden nasıl kurtulduğu ortaya çıktı.

"Kanaatinde" imiş

Özal, "Grev ve Lokavt işçiye de işverene de zarar veriyor. Şimdi zaten komünist ideoloji ve diyalektik de kalktığına göre daha kolay anlaşma ve yaklaşımla sağlanabileceği kanaatindeyim" demiş. (26 Haziran Cumhuriyet)

Ancak, Özal'ın tahminleri bizim işçiler nezdinde pek tasvip görm... gibi 1989 yılında grevci işçi ve ... geçen işgünü sayısı 1980 önce... bile fazlaydı. Anlaşılan Türki... işçilerin "Komünist ideoloji v... lektiğin ortadan kalktığı"ndan ... haberleri yok.

Patron M.L...

Devlet Bakanı Güneş Taner ... damıyla Sheraton Oteli'nde 4... süren gizli bir toplantı yapmış ... Haziran Hürriyet)

Ne yapsın yani? Koskoca B... işçiyle gizli toplantı yapıp da, ... güt kurmak ve bir sınıfın diğe... nıf üzerinde ki tahakkümünü ... ya kalkışmak suçundan DGM'... mi sürünsün?

Boğaziçi Üniversitesi çalışanları da ses... yükselttiler.

"Sendika hakkım... söke söke alacağı...

Memurların Temmuz zamlarının % 25 olarak açıklanmasından sonra gelişen çeşitli memur eylemlerinin içinde Boğaziçi Üniversitesi çalışanları da yerlerini aldılar. B. Ü. çalışanları 13 Haziran günü gerçekleştirdikleri yemek boykotu ve alkışlı protesto ile % 25 oranında bir zammı kabullenmediklerini bildirdiler, ayrıca 16 Temmuz günü alacakları maaşların bordrolarını topluca Başbakanlığa göndermek yönündeki kararlarını açıklayarak eylemlerini bitirdiler.

Kısa bir süre önce okul idaresinin öğretim görevlileri, öğrenciler ve çalışanların beraber yemek yemelerini önleme çabasına karşı öğrencilerle birlikte yemek boykotu yaparak karşı çıkan B. Ü çalışanları bu konuda okul idaresine geri adım attırmışlardı. Öğrencilerle çalışanlar arasında güzel bir işbirliği örneği olan bu eylemden sonra gerçekleşen ikinci yemek boykotu, 12 Eylül sonrasında serpilen ölü toprağının etkilerinin yavaş yavaş silindiğini gösteriyor. "Biz dilenci değil, emek... daka değil, hakkımızı istiyoru... üniversite çalışanları şöyle ekliyo... var ki, hakkımızın bize verilmeye... zim mücadele ederek almamız g... de biliyoruz. Bu doğrultuda grev... sözleşmeli sendika hakkımızı s... alacağız."

Evet, gerçekleşen eylemlerin sa... gibi sönmemesi, geleceğin daha d... şıklaşacak olan sorunlarının çöz... in kalıcı bir birikim bırakabilme... sadece B. Ü. çalışanlarının değ... memurların önünde duran bir s... gerçekleştirilmediği takdirde var... reketlilik bir içboşaltmaktan öte... yecek. Bu sorunun aşılması ise ö... gütlenme, dayanışma, diğer mem... sendikalarla ilişki vb. konularda ... reket edebilecek, süreç içinde bi... versite çalışanlarını kucaklayabile... komitelerini hayata geçirmek ve... mekten geçiyor.

Denizli Cam'da işçiler "greve devam" dedi, sendika işi bitirdi

Denizli Cam'da grev sona erdi

Denizli Cam'da toplu sözleşmenin imzalanmasıyla 3 aydır süren grev sona erdi. 28 Mart'ta coşkuyla greve çıkan cam işçileri imzalanan sözleşmeden memnun değil. Beklenen ücret artışı gerçekleşmeyince greve çıkarken var olan coşkunun yerini hüzün aldı.

22 Haziran günü sendika Yıldız Düğün Salonu'nda bir toplantı düzenleyerek işverenin teklifini işçilere götürmüştü. Ancak işverenin teklifini kabul etmeyen işçiler "greve devam" demişlerdi. Ne var ki gece 11'de yapılan pazarlık sonunda sendikanın sözleşmeyi bitirdiği öğrenildi. Sözleşmede elde edilen ücret artışı, işverenin toplantıda verdiği ücret teklifi ile aynıydı neredeyse. işveren temsilcisi 2. 6 ay için ikramiye ve sosyal haklar hariç 500-600 bin TL net teklif etmişti. İmzalanan sözleşmeyle ücretler sosyal haklar ve ikramiye içinde olmak üzere 750 bin TL net oldu. Sözleşme ile işçilerin alacağı ücretler şöyle:

İkramiye, bayram harçlığı, yıllık izin, odun-kömür parası içinde olmak üzere,

1. 6 ay için 500-520 bin
2. 6 ay için 750-780 bin
3. 6 ay için %35 artı enflasyon
4. 6 ay için %35 artı enflasyon

Sözleşme, işçiler için hiç de iyi koşullar ortaya çıkarmadı ve işçiler imzalanan sözleşmeye sevinemediler. Bu işe sevinen birileri var. İşveren ve sarı sendikacılar. Sendikacılar üzerlerindeki yükü atmış olmaktan ötürü sevinçli, işveren ise bu sözleşme dönemini ucuza kapatmış olmaktan. İşçiler hüzünlü, kafalarında "Biz neden greve çıkmıştık" sorusu. Öte yandan işten atılan işçiler için var olan yasaları kötülemekten öte bir şey yapmayan Çimse-İş Genel Sekreteri Mehmet Selçuk ve şube Başkanı Tuncer Aydın işverenin verdiği içkili yemekte baş konuk oluyorlar. Bir kez daha sınıf uzlaşmacılığının hançeri işçilere battı. Ama çözüm örgütlü mücadelede. Sarı sendikacılık zincirini kırmak için, iyi bir toplu sözleşme için, işten atılmalara karşı koymak için işyeri komite ve konseylerini kurmakta.

-AKKİM işçileri kendi iradelerini hiçe
Münir Ceylan ve Petrol-İş yönetimine
...iyor:

...özünüzü tutun"

...yında yapılan bir panelde "Aksa-Akkim işçilerinin ira... saygılı olacağımıza söz veriyoruz" diyen Petrol-İş Ge...şkanı Münir Ceylan, bu fabrikalarda Laspetkim-İş ...ası'nın aldığı yetkiye itiraz davası açtı. Aksa-Akkim iş... ...ünir Ceylan ve Petrol-İş yönetimine "sözünüzü tutun"

...kim işçilerinin isteklerinin dı... ...vranışta bulunmayacağımıza ...uz." Petrol-İş genel başkanı ...n Nisan ayın içinde yapılan bir ...sözü vermişti. Ve bugün aynı ...an, aynı Petrol-İş yönetimi ...ı işçilerinin iradesini hiçe sa... ...rin sendika seçme özgürlüğü... ...t.

...gibi Yalova'da kurulu Aksa... ...rikalarında çalışan işçiler 22 ...sendika değiştirmiş ve Petrol... ... Laspetkim-İş'e üye olmuştu. ...itibaren de Aksa-Akkim işçi... ...nden sarı-gangster sendikacı... ...et müdürlerinden demokrat ...lika yöneticilerine dek, sendi... ...i engellemeye çalışan pekçok ...le mücadale etmişti. Eşleriy... ...yla, sınıf kardeşleriyle örnek ...nanın içine girmişti. Son ola... ... merkez yönetimi işçilerin bu ...adelesi karşısında 'geri adım' ...ünir Ceylan Aksa-akkim işçi... ...lerine saygılı olunacağı sözü... ...da yapılan 'Özelleştirmeler/iş... ...TİS/işyeri örgütlenmeleri pa... ...mişti. Hemde gerek panel ön... ...ksa-Akkim işçileriyle yaptığı ...erekse panel sırasında yaptğı vermişti bu sözü. Sonrasında ...ulunmayan Petro-İş'in yetki... ...çilerin istekleri doğrultusudan ...s sendikasının yetkisi kesinleş... ...in istekleri doğrultusunda Las ... Mayıs'ta kesinleşen yetkisin... ...an şube kongresinden bir sü... ...rol-İş genel merkezi bu yetki... ...ası açtı.

...Akkim işçileri haklı bir öfkeyle ...ndi: "Demokratlık salon top... ...ci konuşmalarla ölçülmez. İş... ...arına saygı gösterip sözlerini ...

...im işçileri sendika değiştirme... ...diklerinde zorlu bir süreç ya... ...u biliyorlardı. Bugüne dek ya... ...ı ve zorlukları da bu kararlılıkla göğüslemeye çalıştılar. Ancak Aksa-Akkim işçileri yaşadıkları bu süreçte tüm kararlılığa, duyarlılığa karşın gücünü kendi örgütlülüğüyle ifadelendirmenin, temellendirmenin gerekliliğini de gördü. Aksa-Akkim işçilerinin mücadelesi özünde salt sendika seçme özgürlüğünü kullanmanın değil, söz-karar sahipliğini yaşama geçirmenin mücadelesi. Ve söz karar sahipliğinin güvencesi ve sürekliliğini sağlayacak olan işyeri örgütlülüklerini yaratmak acil bir görev olarak duruyor Aksa-Akkim işçilerinin önünde. Bugün yaşanan tıkanıklıkların aşılmasını yolu da buradan geçiyor. Çünkü yaratılacak işyeri örgütlülükleri işçileri varolan yasa, sendikal yasa ve düzen oyunlarının kıskacından çıkaracaktır. Aksa-Akkim işçileri ne denli duyarlı, kararlı olursa olsun bu olumluluklar kendisi işçilerin öz örgütlülüklerinde vücut bulmadıkça mücadele ileriye taşınamayacak, seçilen temsilciler, yöneticiler ne denli iyi niyetli, çalışkan, yetkin olursa olsun, çabaları çalışmaları bu örgütlülükleri temel almadıkça verimli olmayacaktır. Bu örgütlülükler sendikayı da işlevli kılacak, sendikal yasalarla eli kolu bağlılıktan kurtarıp cevabı gerçek anlamda işçilerin örgütlülüğüne dayalı bir mücadaleyle verecektir.

Tüm bu mücadele içinde, gerçek muhatabın, işveren olduğu unutulmamalı, işçilerin ve sendikaların sorunu olarak görülmemelidir. İşverene, bu işyerlerinden işçilerinde işçilerin seçtiği sendikayla, işçilerin iradesi doğrultusunda sözleşme masasına oturmasının kaçınılmaz olduğu geliştirilecek tavırlarla hissettirilmelidir. Aksi halde işçilerle sendikaları karşı karşıya getirecek, olayı körleştirecek tutumlar işverenin çıkarlarına hizmet edecektir.

Verilecek mücadele, öncelikle aynı işkolunda çalışan işçiler olmak üzere tüm sınıf kardeşlerine maledilmelidir. Laspetkim-İş'e üye işçilerle birlikte, Petrol-İş'e üye işçilere de, mücadelenin işçilerin söz kara sahipliğini yaşama geçirme mücadelesi olduğu kavratılmalı, birlikte tavır geliştirmenin yolları aranmalıdır.

İzmit belediye işçileri sorunlu

İzmit Belediyesi işçileri huzursuz. Uzun süredir maaş, fazla mesai, vergi iadesi gibi alacaklarını alamayan işçiler bu duruma olan tepkilerini, 26 Haziran günü belediye binasının önünde toplanarak dile getirdiler. İşçiler, şu sıralar festival için bütçeden para ayıran belediye yönetiminin, işçilerin alacaklarını sürekli ertelemesinden yakınırken başlıca taleplerini şöyle sıraladılar: **1,5 yıldır biriken sosyal haklar, 7 aylık vergi iadesi paraları, 89-90 yılı sözleşme farkları, fazla mesai ücretleri ödensin, aylıklar düzenli olarak, zamanında verilsin, işçiler gerektiğinde avans çekebilsin (işçiler hastalık durumunda bile avans çekemediklerini eklediler), hacca gidenlere verilen 1,5 milyon lira avans nedeniyle ailelere maaşlerin ödenmemesi uygulamasına son verilsin, keyfi bir biçimde yapılan iş ve işyeri değiştirmesi kaldırılsın.**

Sendika yönetiminin de bu sorunlara karşı yeterli duyarlılığı göstermediğini belirten işçiler, yalnız kaldıklarını söylediler.

Daha önce de benzeri tepkileri gösterdiklerini, alacaklarını talep ettiklerini, belediye yönetiminin ödeneceği yönünde söz verdiği halde hala bir gelişme olmadığını da eklediler.

İzmit Belediye işçilerinin bugün yaşadıkları, yoğunlukta belediye işçilerinin pekçoğunun yaşadığı sorunlar. Binlerce belediye işçisi aylıklarını, fazla mesailerini alamıyor, belediyeler icra davalarıyla karşı karşıya. Bu durum da gösteriyor ki toplu sözleşmede ne kadar yüksek ücret zammı, ne kadar ileri haklar elde edilirse edilsin, toplu sözleşmenin uygulanmasını denetleyecek, kazanılan hakların yaşama geçirilmesini sağlayacak yapılan yaratılmadıkça bu kazanımlar ve toplu iş sözleşmesi işlevsiz kalacaktır.

ITT-Meta'da atılan işçiler direndi, kazandı

Atılan işçilere işbaşı

• İşten atıldıktan sonra direnişlerinin sonucu geri dönen ve diğer ITT-Meta işçileri için sorun bitmedi. Asıl şimdi başlıyor. Eylül'de başlayacak toplu pazarlık dönemi Metal işvereninin 3 yıllık sözleşme dayatmaları sonucu çetin geçecek.

Kartal'da kurulu ITT-Meta'dan atılan 17 kişi fabrikanın önünde sürdürdükleri açlık grevine işe geri alınmaları üzerine son verdiler. İşten atılan işçilerin direnişine işyerinde çalışan işçiler de açlık grevi yaparak destek vermişlerdi.

6 Temmuz günü sözleşmeli personel statüsündeki 17 işçinin işine "sözleşmeniz bitti" gerekçesi ile son verilmişti. Oysa işverene karşı bir uyuşmazlık davası açılmış ve Mayıs'ta mahkeme "bundan sonrası için sözleşmeli alınmaması, varolan sözleşmeli personelin ise kadroya alınması" yönünde bir karara varmıştı. Mahkemenin bu kararına rağmen işveren 17 sözleşmelinin işine son verirken bir yandan da yeni sözleşmeli işçi aldı. 390 sözleşmeli işçi arasından seçilip atılan 17'sinin ortak özelliği 1 Mayıs'ta gerçekleştirilen toplu vizite eylemine önderlik etmeleri.

Direnişlerinin sonucu işe geri dönen işçiler ve diğerleri için sorun bitmiş değil. ITT-Meta işçilerinin Eylül'de toplu pazarlık dönemi başlıyor. Metal işvereninin yakın zamanda basına yansıyan "3 yıllık sözleşme" dayatması gündeme gelecek.

Metal işkolunda dikensiz sömürü için gündeme gelen bu anlayış, işçilerin sendikal örgütlülüklerine de darbe vurmaktadır. İşçinin en doğal pazarlık hakkına, grev hakkına saldırıdır. Geliştirilmek istenen bu kölelik sistemine, "iş barışını ve verimi uzun süreli sağlamak" gibi demagojik kılıflar geçiriliyor. İşte ITT-Meta işçileri de bu saldırılara karşı gözünü dört açmalıdır. Bu ve benzeri saldırılara karşı koymak için, olmazsa olmaz koşul olan işyeri örgütlülüğünü yaratmalıdırlar. İşyeri komite ve konseylerini çok çabuk hayata geçirip toplu sözleşmelerden, işten atılmalara dek uzanacak bu çetin mücadeleye bugünden hazırlanmalıdır.

...SA'da kapatma kararı

...'de kurulu olan Ansa'da (An... ...ilaç aktiv maddeleri san. AŞ.) ...989'dan berisüren grev, fabri... ...atılmasıyla yeni bir boyuta gir... ...eden beri fabrikanın kapatılma ...ence gündemde tutulurken işve... ...miz günlerde yaptığı bir yazılı ...a Ansa tarafından üretilen ma... ...hali müsadeye tabi mallar liste... ...arılıp korumadışı bırakılması, ...rin sıfır gümrükle ithaline izin ...e fonların yetersiz düzeyde tu... ...neden gösterek fabrikayı tasfi... ...ald.

...brikası Türkiye'de antibiyotik ... fabrika. Yani bu alanda tekel. ...ding'e bağlı olan fabrikada grev ...da işveren yılık kârının 96 mil... ...lduğunu söylüyordu (oysa işçi... ...kişiye depoda yaptırdığı sayım... 15 günlük üretimin sonucu olan ...iyasa değeri 1 milyar 400 milyon çıkıyordu) Ansa'da üretilen mallar % 1-2 gibi düşük kârlarla, Deva Holdingin bir yan kuruluşu olan Depa pazarlama şirketine satılıyor. İşveren bu tür bir oyunla fabrikadaki kârını çok az gösteriyordu.

Ansa'yı kapatan Deva Holding antibiyotik alanından çekileceği zannedilmesin. Deva Holding yeni vurgünlara gireceği ithalat ilişkileriyle hazırlanmaktadır.

Grevde olduğu sürece dişe diş bir mücadele veren, işverenin türlü oyunlarıyla karşılaşan ve kapatma olayının gündeme gelmesiyle huzursuz bir bekleyişin içine giren 137 Ansa işçisinin kafasında olan soru "şimdi ne olacak?". Bu noktadan sonra mücadele bir üst boyuta sıçratılmalıdır. Verilecek olan mücadeleye 1,5 yıla yaklaşan grevdeki kayıp gözönüne alınarak sözleşme ve tazminatların yeterli düzeyde alınması için eylemliliklere girişilmelidir. Geliştirilecek tavır diğer işyerlerindeki işçilere de sıçratılmalıdır.

İGSAŞ'ta grev mahkemece bitirildi

(İşçilerin Sesi-İzmit) Yarımca'da kurulu olan İstanbul Gübre Sanayii'n (İGSAŞ) de toplu sözleşme imzalandı. İGSAŞ'ta yaklaşık altı aydır süren toplu sözleşme görüşmelerinde ilginç gelişmeler yaşandı. 10 Mayıs'ta grev kararı alınan işyerinde, işveren mahkemeye başvurarak işletmenin doğal gazla çalıştığını petro-kimya tesisi olduğunu ileri sürerek grevi engelledi. Oysa ki aynı mahkeme iki yıl önceki sözleşme döneminde grev yapma yetkisi vermişti, işçiler mahkemenin bu kararını sakal bırakma, yemek boykotu ve toplu vizite eylemleriyle protesto ettiler. Bu tür eylemlerin sürdüğü esnada işçiler fabrika genel müdürü Mehmet Akdaş'ı Kanada ziyareti dönüşünde karanfillerle karşılayarak sorunlarının çözümü doğrultusunda yardım beklediklerini belirttiler. Ancak karşılamadan birkaç gün sonra işçilerin yaptığı yürüyüşte yanlarına gelerek **"O gün attığınız karanfilleri münasip bir yerinize sokardım ama dua edin ben bunu yapmadım."** dediğini belirten işçiler kendilerinin olaylara devamlı yapıcı yaklaştıklarını ancak genel müdürün son davranışından sonra gelişecek olaylardan işçilerin sorumlu olmayacağını söylediler.

Petrol-İş Kiplas sendikaları arasında imzalanan 670 işçinin yararlanacağı sözleşmeyle, brüt 730 bin lira olan maaş 1. yıl 1.630.000 liraya, 2. yıl 2.732.000 liraya ulaştı. İzin parası brüt olarak 1. yıl 450.000, 2. yıl 500.000 liraya yakacak parasıda 1. yıl 1.000.000, 2. yıl 1.200.000 liraya yükseldi.

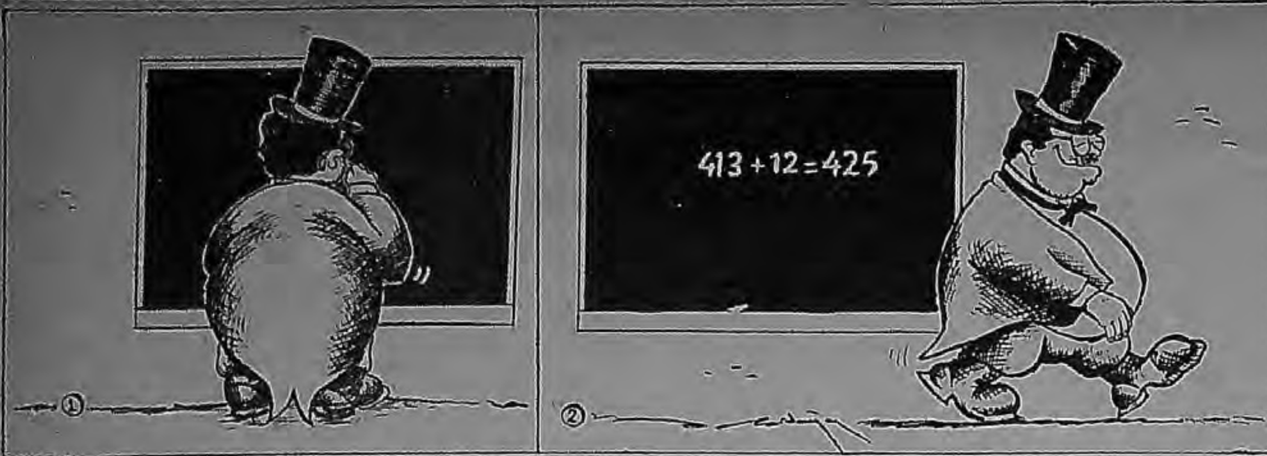
Kısa...Kısa

Grev bitti işyeri kapandı

(İşçilerin Sesi-İzmit) Mısır gevreği üreten Pinat'ta sözleşmenin imzalanmasından sonra fabrika kapatıldı: Pinat işçileri 21 Mart'tan beri grevdeydi. İşçiler % 200 ücret zammı talep ederken işveren % 100 zam öneriyordu. Ancak fabrikanın kapatılması üzerine % 60 ücret zammıyla sözleşme imzalandı ve işçiler tazminatlarını bu ücret zammı üzerinden aldılar.

Shell sözleşmesi imzalandı

(İşçilerin Sesi-İZMİT) Petrol-İş'in örgütlü olduğu SHELL'de uyuşmazlık, anlaşmanın sağlanmasıyla sona erdi. Sözleşme döneminde çeşitli eylemlerle SHELL işçilerinin imzalanan sözleşmeye göre ücret artışları ve sosyal yardımlar şöyle; Birinci yıl % 84 artı 802 bin, ikinci yıl % 36 artı 680 bir artı enflasyon farkı, izin parası birinci yıl 1 milyon, ikinci yıl 1,5 milyon, bayram birinci yıl 750 bin, ikinci yıl 1 milyon, yakacak birinci yıl 1,5 milyon, ikinci yıl 2 milyon... Sözleşmeye göre % 160 ücret zammı gerçekleşti.

Kararnameler Ülkesinde İşçiler

Baştarafı Ek 1. Syf.'da

larını ve Türk-İş yönetimini yanına aldıktan sonra, işçiler arasında ciddi bir güç denemesine girişme gereği duydular. Böylece dosta düşmana karşı ne kadar güçlü olduklarını gösterebileceklerdi. İşte bu amaçla, işçilere karşı **"Sonbahar Savaşları"** ilan edildi. Devlet, işçilere karşı gücünü, sonbaharda meydana gelecek ve 440 bin işçiyi kapsayacak olan toplusözleşme görüşmelerinde gösterecektir.

Bir dizi görüşmeden sonra Devlet Bakanı Hüsamettin Örüç, 23 Haziran tarihli gazetelerde savaş ilanını açıkladı. Örüç, yaptığı açıklamada; Demir Çelik Sanayi İşverenlerini, **"Demir-Çelik Birliği"** adı altında biraraya getirdiklerini beyan etti.

Başkomutan Özal'da ASİAD'de yaptığı konuşmada savaşın başına geçtiğini gösterdi. 25 Haziran'da Ankaralı işadamlarına konuşma yapan Özal; **"1.5 sene MESS'de büyük mücadelelerden geçtik. Hem de 'DGM'yi ezdik sıra MESS'de' diye sloganlar atıldığı, yazıldığı bir dönemde"** dedi. Bu sloganları atanlar o zamanın maden işçileriydi. Özal bu sözlerle, sınıf belleğinin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor ve tarihten örneklerle işadamlarını savaş psikolojisine hazırlıyordu.

Ve işadamları Özal'a cevap verdiler; 28 Haziran tarihli Cumhuriyet gazetesinde konuşması çıkan MESS Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erdoğan Karakoyunlu, **"Parasal talepler akıl, ölçü ve hesap sınırları içinde kalmalıdır"** diyerek, **"Dışardaki 3-5 milyon işsiz ve asgari ücretle çalışmaya hazır işçi"**'leri gösterdi ve **"Bunun sonucu işçi sayısında azalma olabilecektir"** sözleriyle metal işçilerini tehdit etti. Yani ya toplusözleşmelerde bizim verdiğimiz ücreti kabul ederseniz ya da sizi işten atarız. Yani ya bizim deveyi güdersiniz ya da sizi bu diyardan kovarız... demeye getirdi. Bu kadar basitti. Çünkü arkasında Özal, hükümet, Türk-İş ve Demir-Çelik Birliği vardı. Çünkü arkasında zirveler, kararnameler vardı.

Hükümet küçük bir güç gösterisi de SEK işçilerinin üzerinde yaptı ve SEK grevini erteledi. Ardından da işten çıkarılma olayları gündeme geldi. Bu grev ertelemesine son aylarda gelişen olayları kapsamlı olarak değerlendiremeyen herkes şaşırdı. Hürriyet Gazetesi yazarlarından Ege Cansen köşesinde şunları yazdı:

"Milli felakete sebep olacağı düşünülen grevlerin ertelenmesi için verilen bir yetkinin Bakanlar Kurulu tarafından SEK grevinde kullanılması da son derece yersizdir. SEK'de uygulanacak bir grev, kesinlikle halkın sağlığını tehdit etmez.

"Toplusözleşme düzenimiz her yönden tahrip edilmektedir. Pek yakında bu sistemden vazgeçelim denirse, kimse kusuru sistemde aramasın."

Ege Cansen'in yanıldığı tek bir nokta vardı: Kimse bu uygulamaları sistemin kusuru olarak görmüyordu. Bütün bunlar sistemin özüydü ve bu öz yavaş yavaş kendini somut biçimlerde ifade etmeye başlamıştı.

Özal sistemin bu özünü 25 Haziran'daki konuşmasında nasıl hayata geçireceklerini de açık açık söylemişti: **"Odalar Birliği ve sendikalar artık politika ve Türkiye üzerindeki eski ağırlıklarını kaybedecekler"** demişti. Yani Özal'dan yana olmayan işadamları ve işçilerin sesleri kesilecek, örgütlülükleri dağıtılacak ve onların yerine Özal'ın işadamları politika ve ekonomiyi yönlendireceklerdi.

Özal blöf mü yapıyordu?

Hayır, Özal blöf yapmıyordu ve söylediklerini hiç vakit geçirmeden uygulamaya sokacaktı. Bunun için fazla da beklemedi. 30 Haziran tarihli Hürriyet gazetesi birinci sayfadan şu haberi veriyordu: Haziran başlarında işadamlarına politikaya girmeleri için davetiye çıkaran Özal'ın gözdelerinden Güneş Taner, daha fazla bekleyememiş ve 29 Haziran gecesi, Sheraton Oteli'nde 14 büyük işadamıyla 4.5 saat süren gizli bir toplantı yapmıştı. Hürriyet'in 'Patron Kabinesi Kuruluyor' başlığıyla verdiği bu habere göre, Taner, işadamlarına, 12 kişilik bir konsey kurmalarını ve hükümetin ekonomik politikalarını yönlendirmelerini teklif etmişti. Hayır, Özal blöf yapmıyordu.

İŞÇİ MUHALEFETİNİN TOPLUMSALLAŞMASI İÇİN İLERİ!

"Kararnameler Cuntası", karşısında ciddi bir muhalefet olmamasının verdiği pervasızlıkla doludizgin gidiyor. Karanlık elini, 2000'e Doğru ve Halk Gerçeği gibi muhalif dergilerin yayınının yasaklanmasından SEK grevinin ertelenmesine kadar uzatıyor. Grev tüzüğüne dayanılarak Kocaeli Bölgesi'nde kurulan, içinde Valilik - Emniyet - MİT'in bulunduğu **"İşçi Hareketlerini İzleme Komitesi"** gibi komitelerle bölgesel kararname cuntaları oluşturulmaya çalışılıyor. Ülkenin yönetimine **"Patron Kabinesi"**'ni ortak etmek için gizli toplantılar düzenleniyor, Türk-İş yönetimi yedeklenerek, **"markosvari"** sistem kökleştirilmeye gidiliyor.

Bütün bunlar sadece başlangıçtır...

Dün Güneydoğu'daki olaylar neden gösterilerek yapılan zirveler, çıkarılan kararnameler, yarın, işçiler için, memurlar, öğrenciler, tüm emekçi sınıf ve tabakalar için gündeme getirilecektir. Bugün bize fazla dokunmuyor görünen kararname yılanı, yarın hepimizi şah damarımızdan sokmaya çalışacaktır. 20 Temmuz'da yapılacağı söz edilen Hükümet - İşveren ve Türk-İş arasındaki toplantı, kararnameler cuntasının işçilere karşı yeni bir darbesinin hazırlanacağı bir zirve niteliği taşıyacaktır. Güçlü bir direniş görmediği ölçüde, her grev **"milli felaket sebebi"**, her direniş, **"yıkıcı ve ideolojik birer eylem"** sayılacaktır...

Bugün en meşru direniş bile suçtur. Grev **"mermisiz bir silah"** gibidir. Türkiye, köpeklerin başıboş bırakılıp taşların bağlandığı bir köy haline getirilmeye çalışılmaktadır. Bütün bunları bir kartal gibi görmek ve kavramak gereklidir. Tezgâhlanan bu oyunlara topyekün karşı çıkmak, Özal'ın planlarının aksine, siyasete, yaşama işçilerin ağırlığını daha fazla koymak gereklidir. Kısmi refah koşulları için, ekonomik talepler için mücadele ederken geleceği de gözönünde tutmak, uzun erimli planlar yapmak; ekmek kavgasıyla birlikte özgürlük ve demokrasi kavgası da vermek gereklidir... Yaşamın her alanında toplumsal halk muhalefetine omuz vermek, işyerlerinde yaratılacak örgütlülüklerle toplumsal muhalefetin diğer alanlarına da ışık tutmak gereklidir.

Kavakpınar halkı Malazlar grevcilerini ziyaret etti.

"Grev işçilerin silahıdır"

12 Haziran'dan bu yana grevde olan Malazlar Kibrit Fabrikası işçilerini Pendik Kavakpınar halkı ziyaret etti. İşçilerin yoğun olarak oturduğu Kavakpınar mahallesi halkı, grevci işçilerle sohbet ettiler, çoluğu-çocuğuyla birlikte yemek yediler, halaylar çektiler, türküler söylediler.

Kendisi de işçi olan mahalleli bir bayan **"Malazlar işçilerinin haklı davalarını destekliyoruz. İşinden çıkan işçi, yukarıya mahalleye çıkıyor, nasıl sorunlarımız ayrı olsun, evde birlikte açız"**derken başka bir mahalleli **"Grev işçilerin silahıdır. Halkın desteğiyle bu silah daha da güçlenecektir. Bizde bu bilinçle hareket ettik, bugün buraya temsilen bir grup olarak geldik. Eğer gerekirse işçilerle dayanışma için binlerce gelebiliriz."**dedi.

Kavakpınar halkının bu davranışı, yaşam alanlarıyla çalışma alanlarının birlikteliğini ve mücadelenin bir bütün olduğunu göstermek açısından oldukça önemlidir. Çünkü sorunları ortak yaşanmaktadır. Sorunların kaynağı aynıdır yani, soygun ve sömürü düzeni. Mücadelenin işyeri sınırlarına hapsolmasını aşmak, gelen saldırılara göğüs germek ve direnmek, işçilerin diğer halk kesimleriyle ilişkileri kurmasından, birlikte tavır almasından geçmektedir. İşyeri örgütlülükleri bu doğrultuda yakın mahallerle, işyerleriyle demokratik kitle örgütleriyle ilişkiler kurabilmeli ve bu ilişkileri geliştirebilmeli, kalıcı kılabilmelidir.

"Orası"da Olağanüstü

Baştarafı Ek 1. Syf.'da

Dünya üzerinde yaşanan gelişmelerin hızlı bir şekilde akmaya devam ettiği ve bu gelişmeler doğrultusunda Türkiye'nin de hem içte, hem dışta bu gelişmeler doğrultusunda konumlandırıldığı günleri yaşıyoruz. Bu konumlandırma çabaları işçi sınıfı ve emekçi halklarımız açısından egemen sınıfların sistemli, örgütlü ve çok yönlü bir saldırısı niteliği taşıyor. Bu saldırıdan hedeflediklerini gerçekleştirebilmek için egemen sınıflar kendi koydukları yasaları bile çiğnemekten çekinmiyor; yasama ve yargının 12 Eylül faşizmiyle azalan gücünü daha da azaltarak, sivil diktatörlükle yürütmeyi, darbe gücünde kararnamelere dayandırıyor. Ülkedeki sınıflar mücadelesinin eksenine oturan Olağanüstü Bölge Halkı'nın mücadelesini akla gelebilecek her türlü yöntemlerle bastırma çabasına girişirken, emperyalizmle bütünleşme hedefini de hızlandırma çabasına girişiyorlar. Bu politikaların önünde engel olarak gördüğü her türlü örgütlenme ve mücadeleyi sindirip, dağıtmak için azgınca saldırıyor.

YAŞANANLAR, ÖRGÜTLÜ VE ÇOK YÖNLÜ BİR MÜCADELENİN ACİLİYETİNİ GÖSTERMEKTEDİR

Geniş halk kesimlerinin bu saldırılar karşısında direnmek ve mücadele etmek dışında bir şansı yoktur. Bugün hayatın farklı alanlarında farklı düzeylerde yaşanılan sorunlar ve sorunlara karşı alınan tavırlar, ortak bir mücadele hattının parçaları haline gelebilmeli, birleşik bir toplumsal muhalefet hareketi yaratılabilmelidir. Egemenlerin örgütlü, sistemli ve çok yönlü saldırılarına eş biçimde karşı koyabilecek örgütlenmeler hayata geçirilmelidir. Toplumsal pratiğin farklı kesimlerinde yaratılan mücadele damlacıklarının buharlaşıp yok olmasına izin verilmeden toplumsal muhalefetin ırmağına akması sağlanmalıdır. Bunun yolu ise her alanda yürütülen mücadelenin genelde yaşanılanlarla bağlarının doğru bir şekilde kurulması, içinde bulunulan alana ilişkin somut politikaların hayata geçirilmesi ve mücadelenin sürekliliğini güvence altına alan örgütlenmelerin yaratılmasıdır. Köleliğe boyun eğmemenin yolu örgütlenmekten, mücadele etmekten geçiyor.

Ya mücadele

Baştarafı Ek 1. Syf.'da

sı harcamıyor. Daha fazlasını yazmaya gerek yok. Herşey apaçık.

Memur bunları biliyor ve ağlıyor. Nitekim 15 meslek kuruluşu ortak açıklamasında; "İmkansızlıkların sorumlusu memur değildir. Devletin parasal olanaklarını bir avuç ayrıcalıklı kesime peşkeş çekenler de bu insanlar olamaz." demektedir. Memurda Belediye işçisinin aldığı zamlar kendisini kıyaslayarak devletten zam isteme anlayışı hala egemen. Ve her geçen yıl enflasyonun altında verilen göstermelik zamlarla eksilen reel ücretlerle (sefalet ücreti) sızlanıp duruluyor. İster istemez bir ozanımızın şu dizeleri geliyor aklımıza. 'Kabahatin hepsi sende demiyorum ama canım kardeşim. Kabahatin çoğu sende.'

Sadece ağlamakla hak verilmiyor. Egemen sınıflar ve siyasal temsilcileri de bu anlık, örgütsüz tepkilerin gelip-geçici olduğunu ve bir süre sonra unutulup gittiğini bilir. "Hak verilmez, alınır." şiarının bilincine ermelidir artık kamu çalışanları. Hakda ancak örgütlü bir güçle mücadele edilerek alınabilir. Bu mücadele belirli bir program etrafında sürekli kılınmalı, işçi sınıfının mücadelesiyle bütünleştirilmelidir. Çünkü Markosvari bir sivil dikatörlüğün pekiştirildiği bir siyasal süreçte, lokma (hak) artık canavarın ağzındadır. Daha düne kadar sokaklara dökülmeyen, zam ayı yaklaşınca ya da zam açıklanınca bölük-pörçük tepkiler içine giren kamu çalışanları, haklarının ancak grevli-toplu sözleşmeli sendikalaşma ile alınabileceğinin bilincine ermeli ve sendikal hak doğrultusunda sürekli, etkin ve programlı (bilinçli) bir mücadeleyi gündemine almalıdır. Gerçi yoğun olarak gerçekleştirilen eylemlerde grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak'tan söz ediliyor ama, zam öncesi ve sonrası yoğunlaşan bu mücadelenin belli bir program ve süreklilik taşımadığı ortada. İşçi sınıfı ile de dayanışma içine girilerek bu mücadele daha da yükseltilmeli ve belli programa dayandırılarak sürekli kılınmalıdır. Başka çıkar yol yok. Herşey örgütlü mücadeleden geçmektedir. Ya mücadele ya da mücadele...

"Metro"nun öbür yüzü

İstanbul metrosu denilince belleklerde değişik çağırışımlar gündeme gelir. 26 Mart seçimleri öncesi en çok tartışılan konulardan birisi... seçimi kazanabilmek için yapımı tamamlanmadan hizmete sokulan ve büyük riziko taşıyan bir işletme... ANAP'a göre "metro"... SHP'ye göre "hızlı tramvay"... İstanbul halkına göre toplu taşımacılık...

Evet! Belleklerde canlanan bunlar. İşin görülen yanı, kamuoyuna yansımayan ve oradaki çalışanlar dışında pek kimsenin bilgisi dahilinde olmayan dört aydır sessizce devam eden bir mücadele. Bu mücadele başka bir boyutta... Bu mücadeleye partiler seyirci... Bu mücadeleye sendikalar seyirci... Bu mücadeleye belediye başkanları seyirci...

Ve dört aydır işçiler, kendi iradelerinin dışında kendilerine sunulan bir sendika (Demiryol-İş) gitmemek için yoğun bir uğraş içindeler.

Bu süreç, 10.01.1990 tarihinde B. Dalan'ın bu işyerinin işkolunun saptanmasına yönelik girişimi ile başlamaktadır. Bu başlangıç, siyasi iktidarın ve o zaman aynı oluşum icinde yer alan B. Dalan sendikalara bakış açısının bir göstergesidir.

Bilindiği üzere Belediye hizmetleri, genel hizmet işkoluna girmekte. Ve Belediye'ye bağlı tüm işyerlerinin işçileri bu işkolundaki sendikacılarda örgütlenmektedirler.

Ki, tünel Demiryol-İş'e İETT, Tümtis'e, İSFALT, İSTON Yol-İş'e üye değiller veya bu işkolların gösterilmiyor da, metro demiryolu taşımacılığına dahil ediliyor?

İstanbul belediyesinde yetkili sendika Belediye-İştir. Belediye İş, TÜRK-İŞ içinde muhalefette yer alan ve "sosyal demokrat" bir çizgide olduğunu belirten bir sendikadır. İşte, bu durum m... yasi iktidarı ve onun bir parçası... Dalan'ın bu işyerinde ve Belediye-... kili olmamasını istemesinin, bu a... kolu tespitini istemesinin temelind... olgudur. Belediye-İş yerine DEM... İŞ'in tercih edilmesinin temelind... Dalan siyasi düşünceleriyle çak... MHP kökenlilerin yönetim kade... de ağırlıklı olmasıdır.

İşkolu tespiti, DEMİRYOL-İŞ... ve işçiler üye yapılmaya başlanm... der işçiler bu duruma müdahale... Demiryol-İş'de örgütlenmenin ya... ğunu, işkollarının genel işler işk... ğunu ve Belediye-İş'de örgütlenm... tiğini belirterek işçilere giydirilme... gömleği parçalamaya başlamışla... mücadele sürecinde, işçinin yanı... ğunu, sendikal özgürlükten yana... nu belirten "sosyal demokrat"... İş, tüm bunlara seyirci kalmıştır... zorlamalarına rağmen birşey ya... caklarını, söyleyen Genel Başk... Alan "işlerinin çokluğunu, işler... yince bu işle uğraşacağını belirt... Bakanlığın işkolu tespitine itiraz... miştir. Ama yapılacak olanlar b... tir. Nasıl ki, geçen süreçte işçile... mak istenen oyunları boşa çıkar... iradelerini hakim kılarak ve ay... da ekonomik haklar elde ettilerse... varolan birlikteliği örgütlü bir şek... türerek işyeri komite ve konseyin... malıdır. Hem işyerinden kaynak... runların çözümü, hem işkolu ve y... dikanın belirlenmesi hem de işçil... daki birliği dayanışmayı kalıcılaş... mücadeleyi sürekli kılmak işyeri... konseylerinin örgütlenmesin... mektedir.

Trabzon

Selin getirdiği yıkım ve yoksul halkın acısı

(İşçilerin Sesi - Trabzon) — Trabzon ve çevresinde sel felaketinin yarattığı yıkım, ekonomik durumundan dolayı yerleşim yeri uygun olmayan alanlara yerleşen, yoksul halkı acıya boğdu. Ve görülen o ki; yoksul halkın ızdırabını, yine yoksul insanlar yürekten duyabiliyordu.

Yıkım yerlerini gezdiğimizde, insanların hal ve davranışlarından, sadece kendi sınıfından olanlara güvendiğini ve sıcak baktığını gördük. Çünkü yetkililerin, işi vaatlerle geçiştireceğini artık insanlar anlamıştı. Kapitalist üretim ilişkilerinin yarattığı kültür, ilk önce insanın kendisine ve kendi soyuna yabancılaşmasını sağlıyor. Yaşamın neresine bakarsanız bakın, bu durumu görmek mümkün. Metropollerde olduğu kadar onun arka sokaklarındaki gecekondularda ve bir dağ köyünde dahi, artık insanın kendisine yabancılaşmasını görmek mümkün oluyor. Bunun en somut örneğini Trabzon'da selin yarattığı yıkımda gördük. Selin yıkımına uğrayan insanlar, acılarıyla başbaşa, çaresiz bir konumda kalırlarken, buralarda türeyen karaborsacılar ise, insani yaptırımlardan tümüyle uzak **"köşe dönmeye"** çalışıyorlar.

Bir yanda, insanlar acı, çaresizlik ve terkedilmişlikleriyle başbaşa, öte yanda ise fırsat düşkünü karaborsacıların vurgunu! İşte kapitalist üretim ilişkilerinin yarattığı insani değerler. Bu insanın kendine yabancılaşması oluyor. Bu yabancılaşmayı önlemek ise egemen ideolojinin tüm alanlarda, tüm insan ilişkilerinde yüzünü deşifre etmekle mümkün.

Selin, su kuyularını tahrip etmesiyle şehir susuz kalırken, **"fırsat fırsattır"** anlayışıyla hareket edenler, su karaborsasını oluşturuyor. Ulaşım ağını elinde bulunduran **"Ulusoy"** şirketi (tekeli) yolların kapanmasından faydalanarak, üniversite öğrencileri için Trabzon-Giresun arasında feribot seferi düzenleyerek fırsat soygununa en iyi şekilde iştirak ediyor. Kapitalist sistem insanları bir yandan toprağa gömerken (Çatak ve Yeniçeltek'te olduğu gibi) diğer taraftan ekonomik ağıyla sömürüsünü sürdürmeye devam ediyor.

Selin yarattığı yıkım tüm çıp... la ortada dururken, yıkımın en... zararını uygun ol... yerlere yerleşen yoksul halk ve h... tehlikesinin her an gündemde... halde tedbiri alınmayan köylüle... yor.

Köprüaltı denilen bir yer var. A... manda bir dere yatağı. Erzurum... müşhane gibi yerlerden gelen eko... durumu iyi olmayan insanlar, hep... re yatağı kenarına yerleşmiş ve y... rimiş. İşte selin yıkımı buralarda... halkı acıya boğdu. Çalışmak için... insanların bu gibi uygun olmaya... lere yerleşmesine devlet hep göz y... Çünkü, onun için önemli olan u... gücü sağlamak. Orman Mühen... Odası yaptığı açıklamada bu ye... yerlerinde tedbirin önceden alınm... rektiğini, hatta çok önceleri bu te... nin hükümet yetkililerine ilet... açıklıyor. Her defasında olduğu g... uyarıda geçiştirilmişti. 1988 yılın... ne yürekleri yakan Çatak heyelanı... 68 insan hayatını kaybetmişti. O z... da gazeteler köylülerin önceden h... tehlikesi olduğunu belirten dilekç... yetkililere başvurduklarını ama b... vap alamadıklarını yazıyorlardı. Ç... ta ve Yeniçeltek'te para yardımı(!)... mamak gerek, ülkemizde insanlık... la ölçülüyor.

Burjuvazi bu tür yıkımlardan k... ni kurtarmayı çok iyi beceriyor. ... suçunu gizleme konusunda onlar... tüne yok gibi. Din yobazlarının sel y... nı Allah'ın bir ihtarı olduğunu be... propagandalarına açık kapı bırakıy... kımın sebebi Eğitim Fakültesi'nde... öğrencilerin başı açık gezmesine b... nabiliyor. Tıpkı İran'da binlerce ki... ölümüyle sonuçlanan depremden;... bistan'da hac sırasında yüzlerce... sonrasında yaratılan "Bu Allah'ın... leri sınamasıydı" ya da "Takdir-i İl... yutturmacalarında da kendini göst... ği gibi...

"İmandan sorumlu" Devlet Ba... Mehmet Keçeciler de olayları "kad... e bağlayarak yıllardır yerleştirilmeye... lışılan "Türk-İslam sentezi"nin ç... yüzünü bir kez daha açığa çıkarmış... yordu.